

KANSALLISKIRJASTON VIESTIT HALLITUSOHJELMATYÖHÖN

TEKIJÄNOIKEUS

TUTKIMUSKÄYTTÖ MAHDOLLISTETTAVA

- Suomen lainsäädäntö mahdollistaa aineistojen kattavan keruun (laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä)
- aineistoja on tällä hetkellä tallennettu jo noin 2 miljardia tiedostoa
- mahdollisuudet hyödyntää kerättyä aineistoa tutkimuksessa ovat kuitenkin hyvin rajalliset (selailu, kuuntelu, paperille tulostus ns. vapaakappalekirjastojen tiloissa)
- kulttuuriaineistolain nojalla kerätyt verkkoaineistot tulisi avata tutkimustarkoituksiin nykyistä laajemmin

TIEDON LOUHINTA

- laskennallisia menetelmiä ja aitoa tiedonlouhintaa ei tällä hetkellä voi hyödyntää suuressa osassa humanistien ja yhteiskuntatieteilijöiden lähdeaineistoja
- aineistojen jatkokäytöstä sopiminen on osoittautunut hyvin työlääksi (sopimuslisenssimalli)
- tiedon louhinta tulisi mahdollistaa kansallisen lain poikkeussäännöksellä, tulevan EU-direktiivin sallimissa rajoissa

TEKIJÄNOIKEUSKORVAUKSET

- Kansalliskirjasto on parin viime vuoden aikana neuvotellut oikeudenhaltijajärjestöjen kanssa useampia sopimuksia aineistojen avaamisesta tutkimuskäyttöön
- sopimukset ovat pilotteja
- pysyvämpien sopimusratkaisujen aikaansaamiseksi ja aineistojen saatavuuden edistämiseksi tarvitaan julkisen vallan rahoitusta

KIRJASTOKENTÄN VIESTI (YLEISET KIRJASTOT)

- EU:n tuomioistuin on marraskuussa 2016 linjannut, että sähköisten aineistojen lainaus tulisi tekijänoikeudellisesti rinnastaa painotuotteiden lainaukseen (”VOB v. Stichning Leenrecht” C- 174/15)
- nimenomainen erivapaus antaa lainaan myös e-aineistoja tulisi sisällyttää kansalliseen tekijänoikeuslakiin
- muutos säästäisi kirjastojen resursseja ja lisäisi niiden toiminnan ennakoitavuutta